

Dziś tu Sanktuarium Rodzin Królowej ma swoje miejsce,
Już od XVII wieku pielgrzymi przybywają tu z otwartym sercem.
Koronacja obrazu dnia 15 maja 1998 roku – ważna to data
I ja Ci to mówię, pamiętam po tylu latach.

Naprzeciw kościoła podążaj dalej kamienną drogą,
Maleńki piecyk u szczytu domu pozostaw za sobą.
Stań tak, byś duży kościół miał za plecami,
Mały przed sobą i chodnik z lampami.

Idź do wieżyczki, co urokiem swym Rynek okrasza,
A kudłaty maskaron turystów uśmiechem zaprasza.
By jednak ten uśmiech mógł na twarzy zagościć
Nasze miasto potrzebowało powiewu wolności...

Po 148 latach niewoli ten moment nastał,
Gdy wojska polskie wkroczyły na rynek miasta!
31 stycznia 1920 roku - dzień długo wyczekiwany,
Co roku radośnie przez mieszkańców wspominany.

Już prawie jesteś u drogi celu.
Na rynku napotkasz mieszkańców wielu.
Patrz dokładnie – pośród nich ja siedzę.
Ja – Remus – posiadam tajemną wiedzę,
O tym, jaka siła tkwi w książkach właśnie.

Policz je, proszę, a zaraz wszystko objaśnię. ___
Tu znajdziesz tytuł dzieła, gdy dobrze poszukasz:
„_____ REMUSA”
2

Teraz jeszcze jedno miejsce zostało,
Gdy tam dotrzesz, otrzymasz nagrodę niemałą:
To z tego budynku w południe codziennie,
Rozbrzmiewa Hymn Kaszub od lat niezmiennie.
W budynku z zegarem i trzema wieżyczkami
Znajdziesz wystawy związane z Kaszubami.

Pięknie dziękuję za wędrowkę wspólną.
Mam tylko nadzieję, że nie będzie Ci zbyt trudno
Uzpełnić hasło, szukając cyfr w wierszach...
Odkryte słowa niech wpadną Ci do serca.

HASŁO:

W KOŚCIERZYNIE KASZUBSKIE

--	--	--	--	--

1 2 3 4 5

--	--	--	--

6 7 8 9

MIEJSCE NA PIECZĄTKĘ

Opiekun questu: Muzeum Ziemi Kościerskiej im. dra Jerzego Knyby
w Kościerzynie, ul. Rynek 9, Kościerzyna, tel. 58 680 04 88

Realizatorzy projektu: Zrzeszenie Kaszubsko - Pomorskie oddział
w Kościerzynie oraz uczniowie Gimnazjum nr 3 w Kościerzynie

Konsultacje: Maria Kosicka, Jacek Zdrojewski - trenerzy questingu

Projekt graficzny: PROSPEKT studio filmowo reklamowe

Autorzy Questu: Uczniowie Gimnazjum nr 3 w Kościerzynie,
8 Drużyna Harcerska Powsinogi oraz Zrzeszenie Kaszubsko – Pomorskie
oddział w Kościerzynie.

„Licencja Creative Commons Uznanie autorstwa na tych samych warunkach 3.0 Polska”
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/pl>

Projekt dofinansowany ze środków MHP w ramach Programu „Patriotyzm Jutra” oraz ze środków Gminy Miejskiej Kościerzyna.

Partnerami projektu są: Muzeum Ziemi Kościerskiej,
Komenda Hufca ZHP Kościerzyna

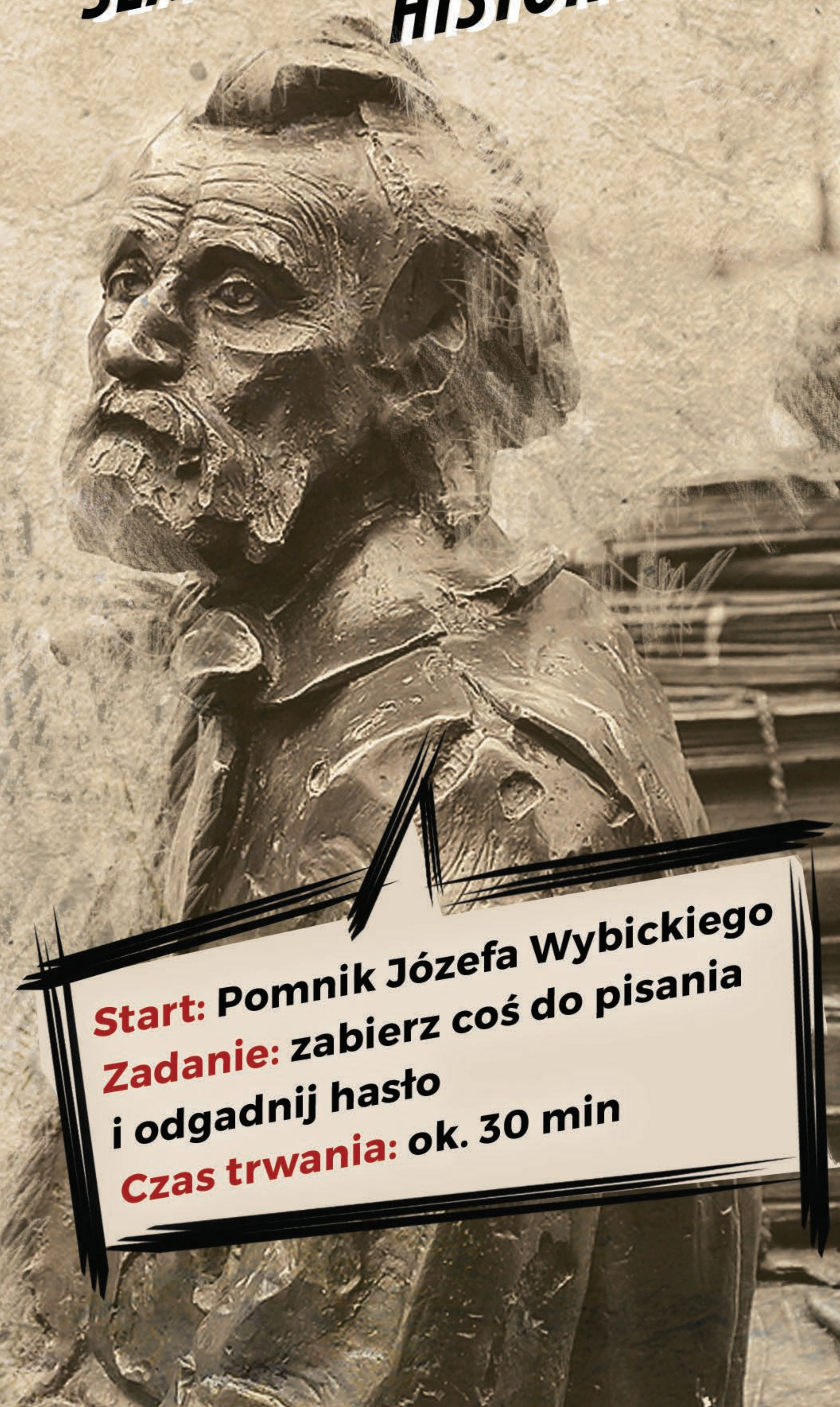

www.questing.pl

Fundacja
Questingu

QUEST

ŚLADAMI KOŚCIERSKIEJ HISTORII

Start: Pomnik Józefa Wybickiego
Zadanie: zabierz coś do pisania
i odgadnij hasło
Czas trwania: ok. 30 min

Drogi Turysto witam Cię wdzięcznie
W mieście, co mieni się „Kaszub Sercem”.

Dzisiaj po ulicach starego miasta,
Prowadzę Cię ja – kaszubski bohater, rzecz jasna.
Trasa zaczyna się na placu, gdzie
Szachy i woda spotykają się.

Tam generał   od lat twardo stoi,
6 4

O losy i przyszłość miasta już się nie boi.
Polak to wielki, syn kaszubskiej ziemi,
Dzisiaj szereg jego dokonań, któż łatwo wymieni.
Pisarz i polityk w Będominie urodzony,
Przez kościarskie liceum i dom kultury w nazwie dumnie noszony.

Hymnu słowa pierwotne każdy Polak zmieni:
„Jeszcze Polska nie _____”
Z cokołu wpisz właściwe słowo,
Za wzrokiem autora hymnu podążaj prawidłowo.
Idź i nie zmieniaj kierunku drogi swej
Podążaj dalej wzdłuż ścieżki rowerowej.

Gdzie do taksówki przechodzeń prędko bieży,
Tam przy chodniku, na rogu młyński kamień leży.
Znak widoczny to jest, że w miejscu tym
Stał w latach minionych duży młyn.

Idź w kierunku innego dużego koła,
Skręć w prawo, gdy wskazówka Cię przywoła.
Tam, gdzie drogi tworzą krzyż,
Stań i spójrz w prawo, a Króla dojrzysz.
Obok Króla tablice trzy stoją.
Podejdź bliżej i odkryj historię narodową.

Gdy pokłon oddasz nieznanym żołnierzom,
Odwróć się, bo stoi tam dom,
Gdzie dawno temu mały Henio mieszkał z rodziną swą.
Dzisiaj Henryk Muszyński to prymas senior polskiego Kościoła,
Każdy turysta odgadnąć to zdoła.

I gdy już wiesz, kim jest ten zacny Kaszuba,
Może odgadnąć Ci się wnet uda
Nazwę miasta, w którym obecnie on mieszka.
Była to stolica pierwsza państwa Mieszka
9

Idź dalej między ceglanymi murami.
Stań tak, byś miał zegar za plecami.
Podążaj od schodów do schodów,
Zważając na ruch samochodów.

Spójrz, gdzie biała wieża się wznosi,
Tam duch księżniczki Gertrudy się unosi.
Ziemie od księcia pomorskiego Mściwoja II otrzymała
W _____ roku nasza C   na kartach historii zaistniała.
1 5

Później Krzyżacy tą ziemią władali,
I około 1398 roku Kościerzynie prawa miejskie nadali.
Z twardej karty historii, co stoi tutaj,
Wpisz daty i nazwy, no śmiało - szukaj! _____

Ciekaw jesteś, kimże ja - narrator - jestem?
Podążaj więc dalej tym questem.
Znajdziesz imię moje na budynku
Na ścianie z szaro – rudego tynku:
3

Podejdź bliżej mego imienia.
Nie znajdziesz tu żadnego jelenia,
A niedźwiedzia nad wejściem do urzędu.
Spójrz w lewo, poszukaj żywopłotu z dwóch rzędów.

Idź na dół, w kierunku szosy
Do dawnej kościarskiej fosy,
Która właściwie rzeką była,
A jako rzeka rym nam tu zmyła.

Przejdź przez ulicę, przed Tobą dom stoi,
Którego żaden sąsiad nie niepokoi.
Żółte barierki wskażą Ci drogę,
Idź do nich, a dalej ja Ci pomogę.

Spójrz przed siebie - zobaczysz zielone szyby.
Idź w ich stronę. Po prawej stronie mozaikowej _____
Brazowej wzrok kierunek nadaje,
Idź prosto, nie zważając na rozstaje.

Wchodzisz w ulicę bardzo słodką w nazwie
Z dawnych budowli nic tu już nie znajdziesz. 7

Idź dalej chodnikiem,
A znajdziesz pozostałości niewiele
Po człowieku, który mnie stworzył.
Dowiesz się, kto Kościerzynie chluby przysporzył.

Aleksander
8

Zatrzymaj się na chwilę w tym miejscu, rozejrzyj uważnie,
Poszukaj trzech niedźwiedzi, a będzie Ci różniej.
Skręć w lewo, gdzie samochody stoją,
A niedźwiedź na cegle pokieruje Cię mordką swoją.

Idź prosto, nie zważając na boczne drogi,
A dojdiesz do Długiej, Turysto mój Drogi.
Na tej ulicy znajdziesz dawnej miasta świetności ślady,
Lecz bez dalszych wskazówek do celu dojść nie dasz rady.

Skręć w lewo. Znajdź zegar, idź w tym kierunku,
A dojdiesz do najstarszego na ulicy budynku.
Jego wiek znajdziesz na zielonej tablicy _____
W mieście nie spotkasz drugiej takiej kamienicy.

Idź dalej powoli, aż dojdiesz do poprzecznej ulicy.
Stań tu na rogu, rozejrzyj dokoła,
Kościarskie tajemnice oko dostrzec zdoła.

Dom, przy którym stoisz, niezwykajnym kiedyś był.
W nim nauki pobierał nie jeden kaszubski syn.
Gdy Kościerzyna w pruskiej niewoli cierpiała,
W domu tym szkoła się znajdowała.

Tu młody Majkowski pilnie się uczył.
Potem w świat poszedł, ale się nie włóczył,
Lecz wiedzę zdobywał, medycynę studiując,
I Towarzystwo Młodokaszubów od podstaw budując.
Jako lekarz pracował, kulturę kaszubską szerzył,
W moc słowa pisanego bardzo mocno wierzył.

Idź w dół, gdzie ujrzysz budowlę z cegły czerwonej.
To Kościół św. Trójcy - parafii już w średniowieczu założonej.
Wewnątrz oddaj się chwili zadumy nad kościerzakami tymi,
Którzy w 1939 roku zostali swoich domów pozbawieni.
„Odnajdziesz” tu także arcybiskupa gnieźnieńskiego,
Prymasa Polski – już wiesz – Kaszubę zacnego.

START

TRASA QUESTU

ŚLADAMI KOŚCIERSKIEJ HISTORII

Kalendarium:

- 1284 r.** - pierwsza wzmianka o Kościerzynie, kiedy to "Costerina" wraz z 21 innymi miejscowościami ziemi Pirsna została nadana przez księcia pomorskiego Mściwoja II księżniczce Gertrudzie - najmłodszej córce księcia Sambora II
- 1312 r.** - przejęcie ziemi Pirsna przez Krzyżaków
- 1346 r.** - lokacja wsi Kościerzyna na prawie chełmińskim
- ok. 1398 r.** - lokacja miasta Kościerzyna
- 29.09.1747 r.** - narodziny Józefa Wybickiego w Będominie nieopodal Kościerzyny
- 1772 r.** - Kościerzyna dostaje się pod zabór pruski
- 1842 r.** - powołanie w Kościerzynie Kurkowego Bractwa Strzeleckiego
- 1843 r.** - budowa kościarskiego ratusza
- 1861 r.** - utworzenie Zakładu Najświętszej Marii Panny Anielskiej w Kościerzynie
- 1866 r.** - powołanie Królewskiego Seminarium Nauczycielskiego
- 1875 r.** - powołanie Progimnazjum w Kościerzynie
- 1885 r.** - dotarcie kolei do Kościerzyny
- 1892-1894 r.** - budowa kościoła pw. Zmartwychwstania Pańskiego
- 1914-1917 r.** - budowa kościoła pw. Świętej Trójcy
- 31.01.1920 r.** - wkroczenie Wojsk Polskich do Kościerzyny
- 1930 r.** - otwarcie w Kościerzynie Magistrali Węglowej
- 8.03.1945 r.** - zakończenie regularnych działań wojennych na terenie Kościerzyny
- 1974 r.** - rozpoczęcie działalności Kaszubskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Kościerzyna”
- 1975 r.** - odsłonięcie pomnika Józefa Wybickiego, którego autorem jest Wawrzyniec Samp
- 16.05.1998 r.** - koronacja obrazu Matki Bożej Kościarskiej Królowej Rodzin
- 8.06.2002 r.** - koronacja piety Matki Bożej Bolesnej
- 25.09.2011 r.** - odsłonięcie pomnika Remusa, którego autorem jest Tomasz Rządiewicz

---

Muzeum Kolejnictwa w Kościerzynie
www.muzeumkolejnictwa.com.pl
e-mail: parowozownia@koscierzyna.gda.pl
Telefon: 58721 86 31

Muzeum Ziemi Kościarskiej im. dra Jerzego Knyby
www.muzeumziemikosciarskiej.com.pl
e-mail: muzeum@koscierzyna.gda.pl
Telefon: 58 680 04 88

Muzeum Akordeonu w Kościerzynie
www.muzeumakordeonu.com.pl
e-mail: akordeony@koscierzyna.gda.pl
Telefon: 58 680 04 88

Kościarskie Centrum Informacji
Kościerzyna, ul. Rynek 9
tel. 58 680 04 88
e-mail: it@koscierzyna.gda.pl